

นวัตกรรมการเรียนรู้โครงการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน กรณีซึ่ง ซ่า มัวเซ็กส์ เสพยา (โครงการ 3 ช.)

An Innovation in Chantaburi in Solving the Crime Problems and Improper Behavior of Child and Youths as Shown in Motor Racing, Running Wild, and Improper Sexual Relationships (Sam Sor Project)

ดร.วลัยพร รัตนเศรษฐ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

E-mail: empirepluto@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนวัตกรรมการเรียนรู้โครงการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน กรณีซึ่ง ซ่า มัวเซ็กส์ เสพยา (โครงการ 3 ช.) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1.) เพื่อหารูปแบบการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเด็กและเยาวชน 2.) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานของตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี 3.) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุ ที่แท้จริงของการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน 4.) เพื่อถอดนวัตกรรมความสำเร็จของโครงการ 3 ช.

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการวิจัยคุณภาพได้แก่ การวิจัยเอกสาร การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้เทคนิค การสำรวจความคิดเห็นประกอบการศึกษา จากผลการศึกษา พบว่ารูปแบบของการดำเนินการ ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาดังกล่าวคือ รูปแบบการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และวิธีการของตำรวจ ซึ่งใช้กลยุทธ์จับใจเด็กและเยาวชน 3 ช. และการสร้าง การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ด้านผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน พบว่า เด็กและเยาวชนเลิกพฤติกรรม 3 ช.ทั้งหมด มีสัมมาคารวะ เชื่อฟังพ่อแม่ มากขึ้น มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยมากขึ้น ส่งผลให้ชุมชนและสังคมมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่า สาเหตุที่แท้จริงของการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมาจากปัจจัยภายในได้แก่ การมีครอบครัวที่ แยกแยก ผู้ปกครองหย่าร้างกัน พ่อแม่ไม่เป็นตัวอย่างที่ดีรวมทั้งสนับสนุนลูกในทางที่ผิด และพฤติกรรมการดื่มสุราและ เสพยาเสพติด และปัจจัยภายนอกได้แก่ เพื่อนชกขวน สื่อ ระบบการศึกษา และธุรกิจคู่แข่งที่สนับสนุนให้แข่งรถจักรยานยนต์ ต่างก็เป็นสาเหตุของการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมฯ

นวัตกรรมที่โดดเด่นของโครงการ 3 ช. คือ การสร้างการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหามาจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน การแปรเปลี่ยนบทบาททำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการขับเคลื่อนของผู้ว่าราชการ จังหวัดและผู้บริหารจังหวัด

สำหรับข้อเสนอแนะโครงการ 3 ช. ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและขยายผลไปยังจังหวัดอื่นๆ โดยภาครัฐ ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนอย่างยั่งยืน ภาคสังคมต้องมีความเข้าใจเด็กและเยาวชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ : เด็กและเยาวชน, 3 ช., พฤติกรรมไม่เหมาะสม

ABSTRACT

This study of an innovation in Chantaburi Province in solving crime problems and improper behaviors of children and youths as shown in motor racing, running wild, and improper sexual relationships (Sam Sor Project) has three major objectives : 1) to study the solution framework, 2) to study the achievement of the Chantaburi provincial development project, and 3) to study the causes of youths' improper behaviors.

This study uses both qualitative and quantitative techniques which include documentary research, focus group discussions, in-depth interviews, and opinion surveys. The study reveals that the solution framework is based on participation by every sector in Chantaburi province, including the public sector, the private sector, and the civil society sector. Furthermore, the police play a major role in creating the strategy called "Touching the Youths' Hearts."

In addition, the study shows that the major causes of their improper behaviors are internal factors which include the single-parent family, divorcement of their parents, and parents' unexemplary behavior. Alcohol and drugs also play a crucial role. On the other hand, the external factors that cause their improper behaviors are composed of irresponsible friends, conducive media, inappropriate educational system, and lucrative motor car businesses.

The outstanding innovation in this case lies in the participation of the public sector, the private sector, and the civil society sector. The other important factors are the clever strategy as well as the effective movement by the provincial governor and all provincial executives.

It is strongly suggested that this project should be continued and followed by other provinces and that government should provide the budget for long-term solution. Furthermore, the civil society sector should cooperate with the government in solving this problem.

KEYWORDS : Child and Youths, Sam Sor, Improper Behavior,

บทนำ

ปัจจุบันสภาพโครงสร้างของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต กล่าวคือจำนวนผู้สูงอายุที่มากขึ้น แต่จำนวนเด็กและเยาวชนลดน้อยลง จึงทำให้เกิดความไม่สมดุลของโครงสร้างทางสังคม ซึ่งเด็กและเยาวชนจะต้องแบกรับภาระเลี้ยงดูผู้สูงอายุในอนาคตมากขึ้น นอกจากนี้สถานการณ์ในปัจจุบันยังพบว่า มีเด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งที่ยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่มีจุดยืนในสังคม ใช้ชีวิตอย่างเลือนลอย และประพฤติดังกล่าวซึ่งกลุ่มเด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้กระจายอยู่ทุกจังหวัดของประเทศไทย

จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีปัญหาการแสดงผลพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชนซึ่งมีความรุนแรงมากที่สุดจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย และเป็นปัญหาเรื้อรังมาอย่างยาวนานนับ 10 ปี ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดจันทบุรีเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังสร้างความไม่ปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และความสงบสุขของประชาชนภายในจังหวัด ซึ่งพิจารณาจากสถิติการก่อคดีของเด็กและเยาวชนภายในจังหวัดในปี พ.ศ. 2551 และปี พ.ศ. 2552 มีจำนวน 129 คนและ 211 คนตามลำดับ ทำให้จังหวัดจันทบุรีเร่งหาวิธีการแก้ไขป้องกันและปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ซึ่งเมื่อมีการดำเนินการแก้ไขในช่วงปี พ.ศ. 2553

ที่ผ่านมาปรากฏว่าสถิติการรับแจ้งเหตุเกี่ยวกับการกระทำผิดของกลุ่มวัยรุ่นได้ (ตุลาคม 2552-พฤษภาคม 2553) ลดลงอย่างต่อเนื่องเหลือ 151 คน ทั้งนี้การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทุกหน่วยงานในจังหวัดเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้อย่างแท้จริงและเกิดความยั่งยืนเป็นโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน กรณี ซึ่ง ซ้ำ มั่ว เชกส์ และเสพยาหรือเรียกกันว่า "โครงการ 3 ซ."

โครงการ 3 ซ. ได้รับรางวัลหลายรางวัลด้วยกัน เช่น ประเภทจังหวัด TO BE NUMBER ONE ระดับเงิน เป็นองค์กรที่มีกิจกรรมทางสังคมดีเด่นประจำปี 2553 ของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และเป็นโครงการที่มีกระบวนการและการบริหารจัดการดีเด่นด้วยความสำเร็จดังกล่าว โครงการ 3 ซ. จึงเป็นต้นแบบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและเยาวชนซึ่งมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมซึ่งสมควรที่จะถูกนำมาศึกษาวิจัยอย่างละเอียดเพื่อถอดถอดนวัตกรรมการเรียนรู้ในโครงการ 3 ซ.

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1.) เพื่อหารูปแบบการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรม 3 ซ. 2.) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อสังคม 3.) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่แท้จริงของการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรม 3 ซ. 4.) เพื่อถอดรูปแบบนวัตกรรมความสำเร็จของโครงการ

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยคุณภาพได้แก่ การวิจัยเอกสาร การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้เทคนิคการสำรวจความคิดเห็นประกอบการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

การวิจัยเอกสาร (Document Research) ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารงานวิจัย หนังสือ บทความ ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีทางจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยจากอิทธิพลกลุ่มที่สามารถส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน และได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของการดำเนินงานแก้ปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาทั้งอดีตและปัจจุบัน เช่น

เอกสารโครงการ 3 ซ. รายงานสถานการณ์และสถิติของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรี การวิจัยพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน รายงานของคณะกรรมการแก้ไขปัญหายาเสพติด 3 ซ. เป็นต้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเว็บไซต์และวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการดำเนินโครงการ Child Watch ภาคตะวันออก เป็นต้น

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เนื่องจากโครงการ 3 ซ. มีผู้เกี่ยวข้องอยู่ในหลายภาคส่วนด้วยกัน เช่น ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ปกครองจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด และส่วนราชการต่างๆ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคประชาชน การที่มีผู้เกี่ยวข้องจากหลากหลายภาคส่วนนี้ เทคนิคการสนทนากลุ่มจึงเหมาะสมที่จะให้ตัวแทนของแต่ละภาคส่วนได้อภิปรายประเด็นต่างๆ ในฐานะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งข้อดีของการสนทนากลุ่ม คือ การอภิปรายมีลักษณะเป็นพลวัตกลุ่มซึ่งดึงพลังทางความคิด (Synergy) ของแต่ละท่านเป็นพลังร่วมกันของประเด็นที่อภิปรายอย่างเต็มที่

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้นผู้ให้ข้อมูล (Informants) เป็นเยาวชน 3 ซ. และผู้ปกครองของเยาวชน 3 ซ. ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องได้ข้อมูลเจาะลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและคณะวิจัยได้ไปดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกเมื่อวันที่ 12-13 ตุลาคม พ.ศ.2553 โดยสัมภาษณ์ทั้งกลุ่มเด็กและเยาวชน 3 ซ.จำนวน 30 คนและผู้ปกครอง จำนวน 20 คน

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้เลือกเด็กและเยาวชน 3 ซ. พิจารณาจากเด็กหรือเยาวชน 3 ซ. ที่ผ่านการอบรมจากโครงการ 3 ซ. ซึ่งทำงานและไม่ทำงาน เรียนหนังสือและไม่เรียนหนังสือ เคยเสพยาและไม่เสพยา อยู่กับผู้ปกครองและไม่อยู่กับผู้ปกครอง

การสัมภาษณ์เชิงลึกนี้ทำให้ทราบปัญหา ความคิดเห็น และทัศนคติจากตัวเด็กและเยาวชนโดยตรงและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดซึ่งเด็กและเยาวชนเหล่านี้เป็นผู้เล่าด้วยตัวเองและผู้สัมภาษณ์ทำหน้าที่ซักถามเจาะลึกการสนทนาสัมภาษณ์นั้นเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่คิดและสร้างเรื่องราวระหว่างกัน

ของผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ทั้งนี้ กรอบของคำถามมีลักษณะคำถามกว้างๆ และจะมีคำถามใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดการสนทนา นอกจากนี้บางครั้งผู้สัมภาษณ์ยังถูกตั้งคำถามบางคำถามและเป็นผู้ตอบบ้างในบางเรื่องทำให้การสนทนาเป็นการสัมภาษณ์ที่มีความสบายใจ เพลิดเพลิน และเป็นกันเอง ทั้งนี้การสนทนาจะพยายามหาความจริงของเด็กและเยาวชน 3 ช. ว่าทำไมถึงมีพฤติกรรมเป็นเด็ก 3 ช. และเหตุใดจึงเข้าโครงการ 3 ช. และโครงการแก้ไขพฤติกรรม 3 ช. มีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลงเด็กและเยาวชนอย่างไร รวมทั้งมีข้อเสนอปรับปรุงโครงการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนต่อไปหรือไม่อย่างไร

และสุดท้ายใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Survey Research) ที่มีต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่ไม่เหมาะสมในโครงการ 3 ช. โดยสำรวจความคิดเห็นของประชาชนใน 4 พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมโดยตรงของกลุ่มเด็กและเยาวชน 3 ช. ได้แก่ เทศบาลตำบลพลับพลาณารายณ์ เทศบาลเมืองจันทบุรี เทศบาลเมืองท่าช้าง และเทศบาลเมืองจันทน์มิต โดยมีจำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน 62, 583 คน และผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน

การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดระดับความคิดเห็นใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่สร้างมาจากการทบทวนทฤษฎีทางจิตวิทยา สังคม และสิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์บางส่วนที่ได้จากการสนทนากลุ่มแบบสอบถามได้ผ่านการทดสอบความแม่นยำตรง (Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิและทำการทดสอบแบบสอบถามก่อน (Pre-Test) ที่พื้นที่ตำบลบางกะจะ จำนวน 25 คนและการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของคำถามโดยใช้วิธีการของ Cronbach ผลการทดสอบ Reliability (ตอนที่ 2 ข้อ 9 - 41 ในแบบสอบถาม) ได้ค่า Alpha เท่ากับ .905 Standardized Item Alpha = .919 จากนั้นจึงทำการปรับถ้อยคำในคำถามบางข้อเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 49 ข้อ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ถึงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2553 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการสำรวจมาประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น

กรอบความคิด

ภาพที่ 1 กรอบความคิดการวิจัย

สรุปผล

ประเด็นแรก คือ การหารูปแบบการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรม 3 ซ. พบว่าวิธีการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายเด็กและเยาวชนแต่เดิม ดำเนินการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด คือ การตั้งด่านสกัดจับ แล้วนำตัวส่งโรงพักปรับ และเรียกผู้ปกครองมารับกลับ ซึ่งเด็กก็ยังคงมีพฤติกรรมแบบเดิม

ต่อมาเมื่อเกิดโครงการป้องกันและแก้ปัญหาค่าใช้จ่าย 3 ซ. เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรม 3 ซ. ได้อย่างยั่งยืน หรือ "จับได้ทั้งกายและใจ" ดังภาพที่ 2

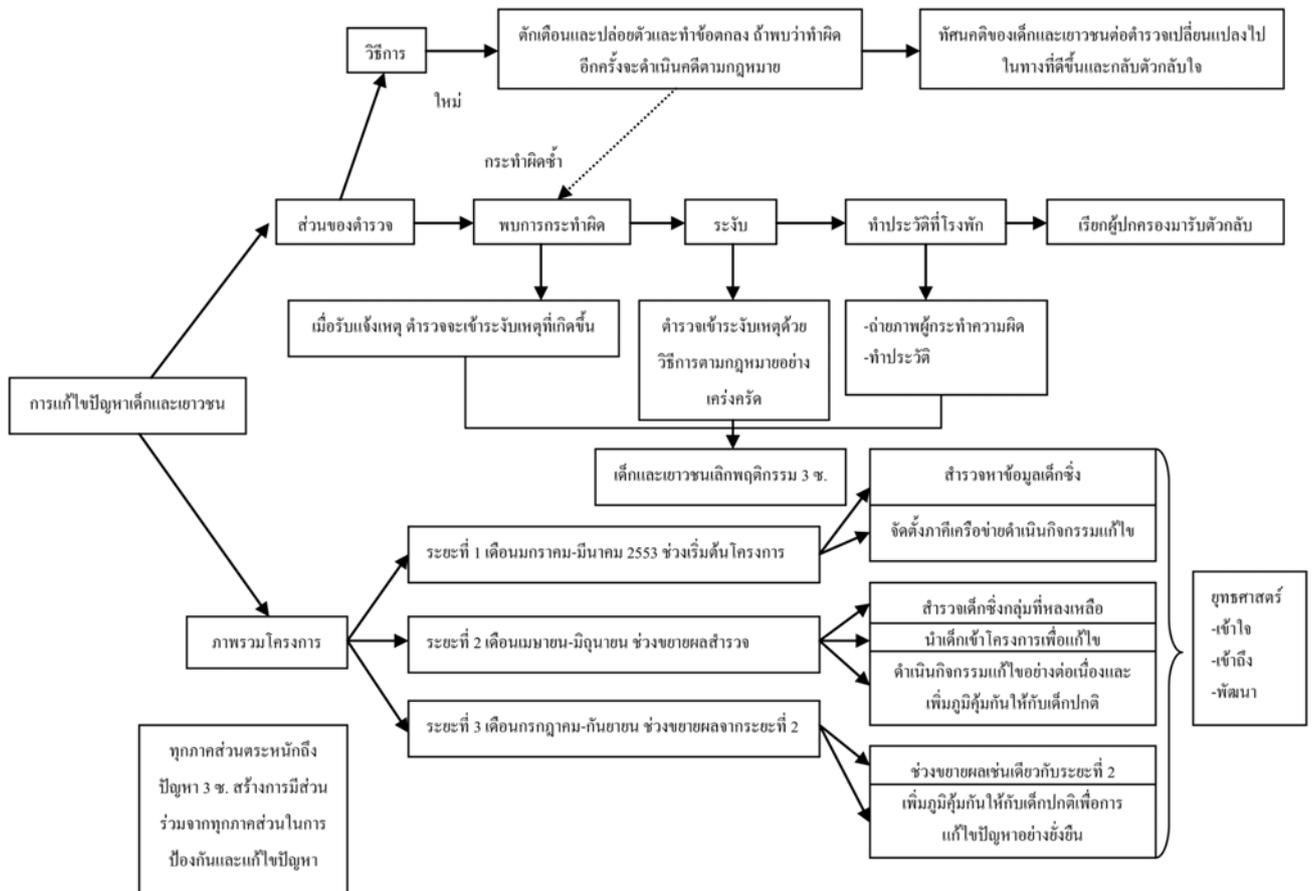
นอกจากนี้ตำรวจยังใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุกโดยยึดหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เริ่มต้นจากความเข้าใจเด็ก และเข้าถึงสร้างความคุ้นเคยให้กับเด็ก ตักเตือนก่อน แต่หากเด็กยังมีพฤติกรรมแบบเดิมอีกก็จะจับแล้วนำตัวส่งโรงพักแบบเดิม แต่ส่วนใหญ่เด็กก็จะไม่กระทำผิดซ้ำเดิมอีก

ซึ่งการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายแบบใหม่ทำให้เด็กเลิกพฤติกรรม 3 ซ. ได้อย่างยั่งยืน

การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ของตำรวจร่วมกับกรมความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการโดยร่วมกับภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานจังหวัดจันทบุรี ศาลจังหวัดจันทบุรี พัฒนาสังคมและความมั่นคงจังหวัดจันทบุรี ส่วนราชการต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน โดยแบ่งระยะของการปฏิบัติงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 เดือน มกราคม - มีนาคม 2553 ในระยะนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะสำรวจหาข้อมูลเด็กซึ่ง จัดตั้งภาคีเครือข่ายดำเนินกิจกรรมแก้ไขเด็กซึ่ง ทั้งในลักษณะกลุ่มแก๊งค์ปัญหาส่วนตัว และปัญหาครอบครัว

ระยะที่ 2 เดือน เมษายน - มิถุนายน 2553 คือ ช่วงของการขยายผลสำรวจ หาเด็กซึ่งกลุ่มแก๊งค์ที่เหลือนำเข้าโครงการเพื่อแก้ไข เริ่มดำเนินการแก้ไขเด็กกลุ่มเสี่ยง

ภาพที่ 2 การแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายเด็กและเยาวชน 3 ซ. ตามโครงการ

และเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับเด็กปกติ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน
ระยะที่ 3 เดือน กรกฎาคม - กันยายน 2553 อยู่ใน
ช่วงขยายผลดำเนินการเช่นเดียวกับ ระยะที่ 2 ให้มีความ
ครอบคลุมมากขึ้น

ประเด็นที่สอง ด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจาก
การดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ในโครงการ 3 ช. ต่อสังคม ในที่นี้
ขอเสนอใน 3 ส่วนคือ ผลสัมฤทธิ์ต่อเด็กหรือเยาวชน
ผลสัมฤทธิ์ต่อครอบครัวและผลสัมฤทธิ์ต่อชุมชนและสังคม

ผลสัมฤทธิ์ต่อเด็กหรือเยาวชน พบว่าโครงการ 3 ช.
ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น จากที่เคย
ชอบซิ่ง ชอบทะเลาะวิวาท มั่วเซ็กซ์ และเสพยาเสพติด
กลับกลายเป็นเลิกพฤติกรรมดังกล่าวทั้งหมด เพียงแต่ยังมี
การดื่มสุรายู้งานแต่ไม่ออกไปมีพฤติกรรม 3 ช. แบบเดิมอีก

ผลสัมฤทธิ์ต่อครอบครัว พบว่า เมื่อเด็กและเยาวชน
ได้เข้ารับการอบรมจากโครงการ 3 ช. ผู้ปกครองและพ่อแม่
ต่างรู้สึกอย่างเดียวกันว่า เหมือนตนเองได้ลูกคนใหม่กลับคืน
มาจากที่ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ เกียงพ่อแม่ กลับกลายมาเป็นคน
ที่มีสัมมาคารวะ เชื่อฟังพ่อแม่มากขึ้นมีความรับผิดชอบ
และทำให้พ่อแม่รู้สึกสบายใจไม่ต้องเป็นห่วงลูก

ผลสัมฤทธิ์ต่อชุมชนและสังคม พบว่า ประชาชนที่
ตอบแบบสอบถามมีความพอใจต่อโครงการ 3 ช. ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.89$) ซึ่งประชาชนในชุมชนมีความเห็นว่า
มีความสงบสุขมากขึ้น การรับแจ้งเหตุลดน้อยลงจาก 31 คดี
เป็นไม่มีการแจ้งเหตุในช่วงหลังดำเนินโครงการ 3 ช. ได้ 6 เดือน

ประเด็นที่สาม จากการสังเคราะห์และศึกษาข้อมูล
จากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า สาเหตุที่แท้จริง
ของการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชนที่มี
พฤติกรรม 3 ช. นั้น เกิดจากปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก
และปัจจัยสนับสนุนซึ่งในแต่ละปัจจัยสามารถส่งผลกระทบต่อ
ให้เกิดพฤติกรรม 3 ช. ดังต่อไปนี้

ปัจจัยภายในเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กและ
เยาวชน 3 ช. โดยตรงและใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน 3 ช.
มากที่สุด คือ สภาพทางครอบครัวเด็กและเยาวชน 3 ช.
ที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูกเท่าที่ควร
เนื่องจากพ่อแม่ต้องทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว เช่น
การขายของ การรับจ้าง และบางครอบครัว พ่อแม่ หย่าร้าง
แยกทางกัน และทิ้งลูกไว้ให้ญาติเลี้ยง ซึ่งมีประชาชนตอบ

แบบสอบถาม มีความเห็นว่าเด็กและเยาวชน 3 ช. เดิมเป็น
คนที่มีพื้นฐานจิตใจที่ดี แต่ขาดการชี้นำและมีต้นแบบที่ดี
($\bar{X} = 3.71$)

ปัจจัยภายนอกเป็นสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของ
เด็กและเยาวชน 3 ช. ซึ่งสามารถชักจูงเด็กและเยาวชน
ให้เกิดพฤติกรรม 3 ช. ได้แก่ กลุ่มเพื่อน อิทธิพลของสื่อ
และระบบการเรียนการสอนของครู

ปัจจัยสนับสนุนซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่สามารถ
ผลักดัน สนับสนุนหรือเอื้ออำนวยให้เกิดพฤติกรรม 3
ช. ได้แก่ ร้านเกมส์ และตู้ซอมรด ($\bar{X} = 3.87$)

จากปัจจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วส่งผลให้เด็ก
บางกลุ่มเกิดพฤติกรรม 3 ช. ได้ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม
การแข่งรถซิ่ง การทะเลาะวิวาท การมั่วเซ็กซ์ และเสพยา
เสพติด จนทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นเหมือนหลุดออก
จากรอบของสังคม คือ แปรกแยกจากสังคม ทำตัวประหลาด
เสียดสีสังคม และต้องการหาจุดยืนเพื่อให้สังคมได้เห็นถึง
ตัวตนของตนเอง แต่เด็กกลับใช้วิธีการแสดงออกไปในทาง
ที่ผิด

นวัตกรรมที่โดดเด่นของโครงการแก้ไขปัญหาลูก
และเยาวชน 3ช. คือ การสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วน
ต่างๆ การทำหน้าที่บทบาททางสังคมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
และการขับเคลื่อนของผู้นำราชการจังหวัดและผู้บริหารจังหวัด
ดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก คือการบริหารจัดการโครงการ 3 ช.
หรือ 3 ช. จันทบุรีโมเดล สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการ
ที่ดีในสามส่วนด้วยกันคือ ส่วนแรกบูรณาการและบริหาร
จัดการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่เหมาะสม
และการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ส่วนที่สองการบริหารจัดการที่ดีในการสร้าง
ความร่วมมือและความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายผู้เกี่ยวข้อง
ที่เรียกว่าห่วงโซ่ 3 ห่วงโซ่ ร้อยเรียงเชื่อมโยงยึดเหนี่ยวกัน

ส่วนที่สามมีการบริหารจัดการที่ดีซึ่งป้องกันและ
แก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนทั้งในส่วนของเด็ก 3 ช. เด็กเสี่ยง
และเด็กปกติ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ประเด็นที่สอง การสร้างมีการมีส่วนร่วมจากภาค
ส่วนต่างๆ หรือการสร้างภาคีเครือข่าย จากภาคส่วนต่างๆ
ซึ่งส่งผลให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทั้ง 3 ด้านของโครงการป้องกัน

และแก้ไขปัญหาเด็ก และเยาวชน 3 ช. ทั้งจากเจ้าหน้าที่
ตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานหลักทำงานร่วมกับจังหวัดจันทบุรี
ประเด็นที่สาม คือ การแปรเปลี่ยนบทบาทหน้าที่
ของตำรวจ ภาพที่คุ้นเคยของเราทุกคนคือตำรวจทำหน้าที่
บังคับใช้กฎหมาย และทำหน้าที่ป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมต่างๆ แต่จากการศึกษาในเรื่องนี้พบว่า บทบาท
ของตำรวจในเรื่องพฤติกรรมเด็กและเยาวชน 3 ช.นี้
ไม่ใช่พฤติกรรมการสกัดจับ ไล่จับยิงปืนขึ้นฟ้าๆ แต่ตำรวจ
กลายเป็นพี่เลี้ยงเด็ก เป็นที่ปรึกษาให้เด็ก เป็นผู้ใหญ่ที่มี
ความอดทนที่จะเข้าถึงเด็กและมีความตั้งใจที่จะพัฒนา
ให้เด็กดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่า ปัญหาของเด็ก
ไม่ใช่เป็นเรื่องของครอบครัวเท่านั้นแต่ยังเป็นเรื่องของส่วนต่างๆ
ในสังคมที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบ ดังนั้นจึงขอเสนอแนะ
เพื่อสะท้อนผลการศึกษาดังนี้

ในประเด็นแรก ควรมีการดำเนินการโครงการ 3 ช.
อย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นความต้องการทั้งจากตัวเด็ก และ
เยาวชนเอง จากผู้ปกครอง พ่อแม่ และจากประชาชนที่
ตอบแบบสอบถามในจังหวัดจันทบุรี และกิจกรรมต่างๆ
ในโครงการทำให้เด็กมีความสามัคคีและมีคุณค่าแก่สังคม
นอกจากนี้ภาคสังคม เข้าร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหา
นี้ด้วย

นอกจากนี้การมีตำรวจเป็นพี่เลี้ยงช่วยแก้ปัญหา
ให้เด็ก สร้างความรู้สึกที่ผูกพันและเกรงใจเหมือนญาติผู้ใหญ่
สิ่งเหล่านี้หากจังหวัดจันทบุรีริเริ่มดำเนินการ 3 ช.
ด้วยเห็นว่าปัญหาเด็ก 3 ช. ได้คลี่คลายลงไปแล้วนั้น อาจไม่
ตรงกับความต้องการและข้อเท็จจริงของสังคม การที่เด็กมี
พฤติกรรมที่ดีขึ้นก็มิได้หมายความว่าเราควรเลิกสนใจพวกเขา
การให้ความรักและความเอาใจใส่เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่ทำให้
เด็กและเยาวชนเอง ผู้ปกครองและสังคมเห็นว่าจังหวัด
ไม่ได้จริงจังและจริงจังที่จะแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ดังนั้น
โครงการ 3 ช. ควรกระทำต่ออย่างต่อเนื่อง และควรมี
การประเมินผลเด็กหลังจากการเข้าอบรมอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่สอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัด
กิจกรรมช่วยเหลือสังคม อบรม และละลายพฤติกรรม เช่น

อบรมธรรมะ เจริญปฏิบัติเพิ่มเติม ซึ่งอาจยกตัวอย่างบุคคล
ที่ทำความดี บุคคลที่ประพฤติไม่ดีรวมทั้งเด็ก ที่สามารถ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้และมาเล่าให้รุ่นน้องฟัง เป็นต้น
เพื่อทำให้เด็กมองเห็นภาพชัดเจนให้เด็กทราบถึงผลลัพธ์
ของการกระทำผิด ซึ่งทำให้เกิดความ เกรงกลัวและละอาย
ในการกระทำผิดหรือส่งเสริมกีฬาเพิ่มเติมมากขึ้นอีก เช่น
กีฬาฟุตบอลที่ช่วยเชื่อมสามัคคีของเด็กต่างกลุ่ม เด็กจะมี
เพื่อนมากขึ้นและยังเป็นการปลดปล่อย พลังงานที่มีมากเกินไป
ของเด็กและเยาวชนในวัยนี้ในทางสร้างสรรค์และถูกต้อง
และควรขยายผลไปยังกลุ่มเด็กที่ไม่มีพฤติกรรม 3 ช. ด้วยเป็น
การป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในอนาคตได้

ประเด็นที่สาม เด็กหรือเยาวชนที่มีทักษะพิเศษ
เช่นความสามารถในการขับรถควรส่งเสริม ให้ฝึกทักษะ
การแข่งรถและอยู่อย่างถูกวิธีและปลอดภัย ซึ่งเด็กอาจพัฒนา
ทักษะกลายเป็นนักแข่งรถมืออาชีพ ในอนาคต และเป็น
การช่วยสร้างอาชีพให้กับเด็กไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อด้วย
เช่นกัน

ประเด็นที่สี่ ควรส่งเสริมและขยายผลบางกิจกรรม
ให้มากขึ้น เช่นโครงการจัดกิจกรรมผู้ ที่เคยมีพฤติกรรม 3 ช.
มาพบปะและสอนนักเรียนรุ่นน้อง และควรติดตามพฤติกรรม
เด็กหลังเข้าโครงการหากเด็กยังมีพฤติกรรมแบบเดิมอยู่
ทุกภาคที่เกี่ยวข้องก็ควรหาวิธีการจัดการในรูปแบบใหม่
ให้ทันกับพฤติกรรมเด็กที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเด็นที่ห้า การประชาสัมพันธ์โครงการ 3 ช.
ควรดำเนินการให้มากขึ้น ให้ประชาชนหรือผู้ปกครองทราบ
ถึงกระบวนการในการทำงานและผลสัมฤทธิ์ของการดำเนิน
โครงการในแต่ละรุ่นโดยเฉพาะ Cable TV ในจังหวัดซึ่งจะ
ช่วยให้ประชาชนหรือผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในโครงการ
มากขึ้น อีกทั้งเป็นการผลักดันให้ชุมชนและครอบครัว
มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานี้ได้มากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่หก การแก้ปัญหาเรื่องเซ็กซ์ที่ไม่เหมาะสม
ของเด็กและเยาวชน อาจารย์รงค์ให้เด็กและเยาวชนมี
ข้อตกลง หรือคำมั่นสัญญาว่างดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย
อันควร เช่นในสหรัฐอเมริกาได้มีการออกมาตรการแก้ไข
ปัญหาเด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร คือ มาตรการการงด
การมีเพศสัมพันธ์ (Abstinence Only) โดยการให้เด็กตั้ง
คำมั่นสัญญาในการรักษาความบริสุทธิ์ (Virginity Pledges)

ซึ่งได้รับความนิยมมากขึ้น โดยการศึกษาของมหาวิทยาลัย Yale และ Columbia ในปี 2004 พบว่า ร้อยละ 88 ของผู้ที่ทำการปฏิญาณตนว่าจะรักษาความบริสุทธิ์ ยังรักษาความบริสุทธิ์ก่อนสมรสไว้ได้ (Premarital Sex)

และประเด็นสุดท้าย ปัญหาเรื่องความต่อเนื่องงบประมาณ ซึ่งงบประมาณในการบริหารโครงการ 3 ช. มาจากการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐ ผู้บริหารโครงการต้องพยายามไปขอความร่วมมือจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล จังหวัด กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เป็นต้น ทำให้การดำเนินโครงการสะดุดไปในบางช่วงเวลา ดังนั้นหากมีการรวบรวมความเสียหายจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม หรือประชาชนทั่วไป ร่วมกันจัดตั้งเป็นมูลนิธิ 3 ช. ขึ้น ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการงบประมาณมีความคล่องตัวและสร้างความยั่งยืนให้กับโครงการ 3 ช. ทั้งยังเป็นการดึงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมร่วมกันอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล. 2550. เด็กแนวยุคผลัดใบ..แฉวัน.. สก๊อย..อีโม..แสบแสบ!. ASTV 17 (สิงหาคม).
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2551. **ทำไมเด็กก้าวร้าวรุนแรง.** กรุงเทพฯ: บริษัท เรือนปัญญาจำกัด.
- กิติกร มีทรัพย์. 2527. **จิตวิทยาวัยเด็ก.** กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรส โปรดักส์.
- คุณาพร ไชยโรจน์. 2553. พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง: กรณีศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในวัยรุ่นจังหวัดสงขลา. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2553 จาก <http://www.siamsouth.com/smf/index.php?topic=16588.0>
- จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. 2546. เด็กและเยาวชนไทยจะไปทางไหน ท่ามกลางกระแสบริโภคนิยม. **วารสารประชาคมวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.**
- จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์. 2550. **เด็กไทยบนทางสามแพร่ง.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล. 2534. **อาชญาวิทยาคลินิก: คู่มือประกอบการฝึกอบรมการถามปากคำและสืบพยานเด็ก.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

พรทิพย์ รินนาศักดิ์. 2553. "ปัจจัยจิต - สังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษามหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.

มานิตา เข็มทอง. 2547. Religion on American T.V. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2553 จาก <http://www.positioningmag.com/magazine/printnews.aspx?id=26762>

สถานีตำรวจภูธรเมืองจังหวัดจันทบุรี. 2553. **สถิติผู้กระทำผิดของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี.** จังหวัดจันทบุรี.

เสน่ห์ เสถียรพงศ์. 2539. "การก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำนักข่าวไทย. 2553. โครงการรักนี้.. คุณได้เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย. สำนักข่าวไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2553 จาก <http://www.healthcorners.com/2007/news/Read.php?id=6559>

สำนักข่าว TNN 24. 2553. กรมอนามัยแนะ 14 เคล็ดลับปฏิเสธเช็กส์. สำนักข่าว TNN 24. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2554 จาก <http://www.tnnthailand.com/news/details.php?id=8831>

สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. 2553. สธ. เปิดคลินิกบริการวัยรุ่นในโรงพยาบาลในสังกัดใช้มือถือเป็นช่องทางพิเศษวัยรุ่นเข้าถึงง่าย. สำนักงานสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ กระทรวงสาธารณสุข. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2553 จาก http://www.moph.go.th/ops/iprg/include/admin_hotnew/show_hotnew.php?idHot_new=33010

- _____. 2542. **เด็กไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญปัญหาเรื่องของการต่อต้านผู้ใหญ่**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. 2552. **แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี (ปี พ.ศ. 2553-2556)**.
- _____. 2553. **รายงานสถิติจำนวนประชากรจังหวัดจันทบุรี**. จันทบุรี: สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี.
- _____. **สมุดข้อมูลรายตัวบ่งชี้/รายจังหวัด : รายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชนปี 2547-2548**. กรุงเทพฯ: สถาบันรามจิตติ.
- Arnold P. Goldstein, Berj Harootunian and Jane Close Conoley. 1994. **Student aggression: prevention, management, and replacement training**. New York: Guilford Press.
- Ervin Staub. 2003. **The psychology of good and evil: why children, adults, and groups help and harm others**. United Kingdom: Cambridge University Press.
- Ethan Huff. 2010. **Watching television causes aggressive behavior in young children**. Retrieved November, 3, 2010, from http://www.naturalnews.com/028096_television_aggressive_behavior.html
- Frank Jones. 2009. **Parents living in a common-law has harmful effects on kids**. Lifesitenews. Retrieved November, 20, 2010, from <http://www.lifesitenews.com/news/archive/ldn/2009/mar/09031306>
- Mehta, P.H., & Josephs, R.A. (in press). **Social endocrinology: Hormones and social motivation**. To appear in the *Handbook of Social Motivation*. edited by David Dunning. New York: Psychology Press.
- Paul Ruschmann. 2010. **Regulating Violence in Entertainment**. New York: Chelsea.
- Joseph Carroll. 2006. **One in Four Parents Worry That Their Children Watch Too Much TV**. "GALLUP NEWS SERVICE." Retrieved December, 21, 2010, from <http://www.gallup.com/poll/25588/one-four-parents-worry-their-children-watch-too-much.aspx>